

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ผลงานชิ้นที่ 3

ชื่อผลงาน: พาน้องกลับมาเรียน นำการเรียนรู้ไปให้น้อง

กลุ่ม/หน่วย: กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 10 กำหนดไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ และมาตรา 17 ให้มีการศึกษาภาคบังคับแก่ปี่ โดยให้เด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ

จากสภาพปัจจุบัน ปัญหาเด็กนักเรียนยังขาดโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ส่วนหนึ่งอาจเกิดมาจากความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และย้งรวมถึงสภาพแวดล้อมและสภาพทางเศรษฐกิจของแต่ละครอบครัว ส่งผลให้เด็กนักเรียนเข้าเรียนไม่ครบทุกคน นักเรียนมีปัญหาออกกลางคัน ทำให้เด็กนักเรียนจำนวนมากต้องหลุดออกจากระบบการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น เพื่อให้เป็นการส่งเสริมสนับสนุนและสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างทัดเทียม มีความเสมอภาคให้กับประชากรวัยเรียนในเขตพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการ “พาน้องกลับมาเรียน นำการเรียนรู้ไปให้น้อง” (OBEC Zero Dropout) ปีการศึกษา 2568 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกัน ฝัาระวัง มิให้เด็กนักเรียนออกกลางคัน และการติดตาม ช่วยเหลือนักเรียนที่ออกกลางคันไปแล้ว ให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา หรือให้ได้รับการศึกษาตามความจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตาม ค้นหาเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน ให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา และได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
2. เพื่อส่งเสริมให้เด็กที่กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาได้รับการศึกษาอย่างน้อยจนจบการศึกษาภาคบังคับ และหรือได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
3. เพื่อป้องกันเด็กที่อยู่ในระบบการศึกษาหลุดออกจากระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยส่งเสริมการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อดูแล ช่วยเหลือ ส่งต่อ โดยบูรณาการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทั้งในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 จำนวน 134 โรงเรียน มีข้อมูลจำนวนนักเรียนออกกลางคัน และมีข้อมูลจำนวนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงออกกลางคัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนป้องกันเฝ้าระวังไม่ให้หลุดออกจากระบบการศึกษา

เชิงคุณภาพ

ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สามารถออกค้นหาและติดตามนักเรียนออกกลางคันตามข้อมูลที่ได้รับครบถ้วนทุกคน และนำกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาได้หรือดำเนินการอื่นตามความเหมาะสม

วิธีการดำเนินงาน/กระบวนการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษาตามโครงการ “พาน้องกลับมาเรียน นำการเรียนรู้ไปให้น้อง” (OBEC Zero Dropout) ประจำปีการศึกษา 2568 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีโอกาสดำเนินการตามโครงการทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ดังนี้

1. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการขับเคลื่อนโครงการป้องกันและลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (โครงการพาน้องกลับมาเรียน นำการเรียนรู้ไปให้น้อง) ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
2. จัดทำประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 เรื่อง จัดตั้งศูนย์ประสานงาน “พาน้องกลับมาเรียน นำการเรียนรู้ไปให้น้อง” และประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนในสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/มัธยมศึกษา ทุกเขตได้รับทราบ พร้อมทั้งเผยแพร่แผนงาน/แนวทางการดำเนินงานติดตามค้นหาเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน ให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาไว้ที่หน้าเว็บไซต์ สปพ.อุดรดิตถ์ เขต 1

3. จัดทำแผนงาน/โครงการ พาน้องกลับมาเรียน นำการเรียนรู้ไปให้น้อง (OBEC Zero Dropout) และจัดทำแนวทางการดำเนินการเฝ้าระวังเด็กนักเรียนออกกลางคัน

4. ดำเนินการค้นหา ช่วยเหลือ ส่งต่อ และดูแลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 มีรายชื่อนักเรียนออกกลางคันจากระบบ OBEC Zero Dropout จำนวน 114 คน สรุปผลการติดตามได้ครบ 100% สรุปผลได้ดังนี้

- อำเภอเมือง จำนวน 23 โรงเรียน นักเรียนออกกลางคัน 47 ราย พบตัว จำนวน 42 ราย ไม่พบตัว 5 ราย
- อำเภอดรอน จำนวน 7 โรงเรียน นักเรียนออกกลางคัน 12 ราย พบตัว 12 ราย
- อำเภอทองแสนขัน จำนวน 6 โรงเรียน นักเรียนออกกลางคัน 10 ราย พบตัว 8 ราย ไม่พบตัว 2 ราย
- อำเภอพิชัย จำนวน 5 โรงเรียน นักเรียนออกกลางคัน 31 ราย พบตัว 29 ราย ไม่พบตัว 2 ราย
- อำเภอลับแล จำนวน 5 โรงเรียน นักเรียนออกกลางคัน 14 ราย พบตัว 12 ราย ไม่พบตัว 2 ราย

จากการค้นหาติดตามและช่วยเหลือเด็กนักเรียนให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาได้ตามปกติ จะพบว่า นักเรียนที่ติดตามไม่พบตัวจะเป็นนักเรียนที่ย้ายติดตามผู้ปกครองไปจังหวัดอื่นและไม่สามารถติดตามได้

5. การป้องกัน เฝ้าระวังเด็กและเยาวชน ที่อยู่ในระบบการศึกษาไม่ให้หลุดออกจากระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 5.1 สปพ.อุดรดิตถ์ เขต 1 แต่งตั้งคณะกรรมการออกติดตามช่วยเหลือนักเรียนโดยการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ดำเนินการช่วยเหลือตามสภาพปัญหา เช่น ปัญหาการตั้งครุฑ ปัญหาเด็กนักเรียนที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม ปัญหาสุขภาพ จะดำเนินการประสานไปยังทีมสหวิชาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือตามเงื่อนไขของแต่ละบุคคล

- 5.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนและสถานศึกษาเข้าถึงหลักประกันโอกาสทางการศึกษาและการช่วยเหลือเพื่อป้องกันการหลุดออกจากระบบการศึกษา ได้แก่ การสนับสนุนการขอรับเงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน (สพฐ.), เงินอุดหนุนนักเรียนทุนเสมอภาค (กสศ.), จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือนักเรียนด้อยโอกาส จัดตั้งมูลนิธิส่งเสริมการประถมศึกษาอุดรดิตถ์

ผลสำเร็จ

เชิงปริมาณ

ร้อยละ 85 ของผู้เรียนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาและออกกลางคัน และนักเรียนกลุ่มเสี่ยงออกกลางคัน ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนในสังกัดได้รับการติดตามให้เข้าเรียนในระบบ

เชิงคุณภาพ

1. พบนักเรียนที่ออกกลางคัน/เด็กกลุ่มเสี่ยงออกกลางคันครบถ้วนทุกคน
2. สามารถนำนักเรียนกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาได้ครบทุกคน
3. นักเรียนในสังกัดไม่มีเด็กออกกลางคัน หรือมีจำนวนเป็น 0

